

Abstrakt

Práce se zaměřuje na problémy mnohovrstevnatosti identit člověka v sociálním prostoru. Soustředí se na rituál (resp. obřad), jako na jeden z kodifikovaných projevů kultury, v rámci něhož jsou manifestovány, sdíleny a posilovány kolektivní ideje (tedy i identitní postoje) a sociální vazby. Daná témata řeší u Bosenských Srbů, kteří byli v důsledku politických a společenských změn nuceni redefinovat svoji pozici ve společnosti, tedy i svoje (kolektivní) identity. Ústředním rituálem a zároveň atributem srbství je slava, která se proto stala v kontextu této studie indikátorem ustanovování a platnosti kolektivních identit. Slava je tradiční oslavou praktikovanou osobami pravoslavného vyznání především v Srbsku, Bosně a Hercegovině, Černé Hoře, Bulharsku, Albánii a Makedonii. Jde o svátek patrona jednotlivých rodin, vesnic či farností. V centru pozornosti mého výzkumu byla individuální slava rodinného patrona, *krsna slava*, či *krsno ime*, která je v současné době pro mnohé Bosenské Srby revitalizovanou slavností, jež navazuje na lokální tradici a konvenuje se společenskými ambicemi současných obyvatel regionu (jinak by nebyla revitalizována). Vhodnost tohoto předmětu bádání je potom dáno samotnou povahou rituálu, který je založen na kolektivním sdílení a manifestaci společných idejí¹. Cílem výzkumu byla kromě etnografického popisu rituálu *krsna slava*, či *krsno ime* především identifikace symbolických projevů odkazujících k různým kolektivním identitám, dále zjištění přijímání či odmítání těchto symbolických projevů ze strany účastníků slavy, sledování jednoznačnosti versus mnohoznačnosti významů rituálních aktů a sociální podmíněnost jejich interpretace aktéry, a v neposlední řadě pojetí *krsne slavy* jakožto výkladového rámce modelu segmentárních identit Bosenských Srbů.

Klíčová slova: identita, rituál, svátek, etnicita, obřad, symbol, kolektivní identity, *krsna slava*, *krsno ime*, rodinný patron, náboženství, Bosna a Hercegovina, Balkán, Bosenský Srb, sociální vazby, obřadní hostina, rodina, etno-národní, nacionalismus, etnografie

---

¹ Bowie 2009